

1. melléklet a JEF/7030/2015-NFM számú kormány-előterjesztéshez

Az Országgyűlés

.../2015. (.....) OGY

h a t á r o z a t a

**a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiáról
2014-2025, kitekintéssel 2050-re**

Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény 3. § (1)-(2) bekezdésében foglaltak alapján az Országgyűlés a következő határozatot hozza:

1. Az Országgyűlés elfogadja az e határozat *mellékletét* képező, 2014-2025 közötti időszakra vonatkozó, 2050-ig tartó időszakra is kitekintést nyújtó Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiát.

2. Az Országgyűlés a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia alapján megerősíti, hogy

a) az éghajlatváltozás egyike azoknak a környezeti, társadalmi-gazdasági kihívásoknak, amelyek közvetlenül befolyásolják az emberek létfeltételeit és életminőségét, veszélyeztetik a természeti erőforrások és ökoszisztéma szolgáltatások készleteit és minőségét, károsítják az épített környezet és infrastruktúra állagát, akadályozzák a kiemelt közszolgáltatások biztonságos és zavarmentes hozzáférhetőségét. A fenti hatások összessége okán az éghajlatváltozás jelentős akadályát képezi a fenntarthatóság felé való átmenetnek.

b) Magyarország az éghajlatváltozás mérséklése érdekében, a közös, de megosztott felelősség elvének, valamint hazánk nemzeti érdekeinek következetes érvényesítése mellett, részt vesz mindazon nemzetközi és európai uniós klímavédelmi folyamatban, valamint eleget tesz azon kötelezettségeinek, amelyek az üvegházhatású gázok kibocsátásának mérséklésére, valamint a szén-dioxid elnyelésének fokozására irányulnak.

c) az éghajlatváltozás mérséklése érdekében tett erőfeszítések mellett azonos súllyal kell kezelni az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásaihoz való időben történő, tervezett alkalmazkodást szolgáló célok megvalósítását, különös tekintettel az éghajlatváltozás hatásaival szemben kiemelkedő mértékben sérülékeny ágazatokban és térségekben.

d) az éghajlatváltozás elleni sikeres fellépés csak a fenntarthatóság felé való átmenettel összhangban, az érdekeltek széles körének bevonásával képzelhető el. A klímaváltozás mérséklésére irányuló törekvések, illetve a megváltozott körülményekhez való alkalmazkodás csak akkor lehet hatékony, ha az ezeket szolgáló intézkedések szükségességét és indokoltságát társadalmi és szakpolitikai konszenzus övezi. Az éghajlatváltozással kapcsolatos szemléletformálás célja ezért a klímatudatosság és a fenntarthatóság szempontjainak integrálása a tervezésbe, a döntéshozatalba és a cselekvésekbe a társadalom minden szintjén.

e) mind a kibocsátás-csökkentésre, mind az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló célok elérése érdekében a fentiekben meghatározott célkitűzéseket integrálni kell az ágazati és területi szakpolitikai tervezési folyamatokba, valamint érvényesíteni kell azokat a szakpolitikai döntéshozatalok során.

3. Az Országgyűlés az 1-2. pontokban foglaltak végrehajtása érdekében felkéri a Kormányt, hogy a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia alapján

a) fordítson kiemelt figyelmet az Európai Unióval, annak tagállamaival, valamint más államokkal és nemzetközi szervezetekkel kialakított kapcsolatainak fenntartása és fejlesztése során az éghajlatváltozással kapcsolatos célok megvalósítására;

b) vegye figyelembe a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiában kijelölt cselekvési irányokat a hazai szakágazati és területi stratégiák kialakítása és felülvizsgálata során, különös tekintettel a Nemzeti Vidékfejlesztési Stratégia, a Nemzeti Környezetvédelmi Program, a Nemzeti Vízstratégia, a Nemzeti Természeti Alapterv, a Nemzeti Erdőprogram, a Nemzeti Energiastratégia, a Nemzeti Katasztrófavédelmi Stratégia és mindezek végrehajtási keretrendszerének esetében;

c) a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia elfogadását követő egy éven belül, azt követően háromévente dolgozzon ki három évre szóló Éghajlatváltozási Cselekvési Tervet. Az Éghajlatváltozási Cselekvési Terv dekarbonizációs és alkalmazkodási alprogramokból épül fel, kötelező tartalmi elemei a következők: a tárgyidőszakban megvalósuló, a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia cselekvési irányainak megfelelő intézkedések, beavatkozások bemutatása; az intézkedések költség-haszon viszonyait feltáró, a cselekvés és nem-cselekvés költségeit feltérképező elemzés; a jelentős üvegházhatású gáz kibocsátás-csökkentési potenciállal rendelkező, valamint az éghajlatváltozás hatásainak kitett ágazatok szakmapolitikai programjainak dekarbonizációs, illetve alkalmazkodási szempontú, indikátor alapú értékelési

módszertana; a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia előrehaladását nyomon követő indikátorok; a szén-dioxid leválasztás, tárolás és hasznosítás lehetőségeinek feltárása;

d) a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia elfogadását követő négy hónapon belül a c) pontban rögzített általános tartalmi követelmények figyelembe vételével határozza meg az Éghajlatváltozási Cselekvési Terv részletes tartalmi követelményeit;

e) a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia elfogadását követő hat hónapon belül dolgozza ki az annak értékelésére és nyomon követésére vonatkozó tervet, amely rövid, közép és hosszú távon egyaránt azonosítja az értékelési feladatokat, azok típusait, finanszírozási forrását, a szükséges módszertan-fejlesztési feladatokat, a feladatokat koordináló, illetve felügyelő állami intézményeket, továbbá a partner szervezeteket. Az értékelési és nyomon követési terv részeként ki kell dolgozni a különböző forrásból megvalósuló fejlesztéspolitikai programok és pénzügyi támogatások klímapolitikai és zöldgazdaság fejlesztési teljesítményének mérésére szolgáló rendszert;

f) az értékelési és nyomon követési terv alapján, a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia elfogadását követő tizenhét hónapon belül hozza létre és helyezze üzembe Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia ellenőrző rendszerét;

g) gondoskodik az éghajlatváltozással kapcsolatos információk előállításáról és rendszeres felülvizsgálatáról, ezen belül különösen az éghajlat változásának hosszú távú előrejelzéséről; a magyarországi üvegházhatású gáz kibocsátás, valamint szén-dioxid elnyelő kapacitás alakulásának nyomon követéséről; továbbá az éghajlatváltozással kapcsolatos hazai hatások és sérülékenység jellegének és mértékének meghatározásáról;

h) gondoskodik a Nemzeti Alkalmazkodási Térinformatikai Rendszer folyamatos működtetéséről, módszertani és technológiai fejlesztéséről, ennek keretében fejlessze tovább az éghajlatváltozással kapcsolatos sérülékenység-vizsgálat alapmodelljét, továbbá biztosítsa, hogy a különböző, érdekelt társadalmi csoportok szabályozott módon juthassanak hozzá a hatásvizsgálatok eredményeihez;

i) gondoskodik a klímaváltozás hatásainak vizsgálatához szükséges modellek előállításáról, folyamatos frissítéséről, azok módszertani és technológiai fejlesztéséről;

j) gondoskodik a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia céljainak hatékony megvalósulását elősegítő források megfelelő koordinációjáról, valamint a pályázati rendszerek kidolgozásánál vegye figyelembe az éghajlatváltozás mérséklésének és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásnak a szempontjait;

k) a klímavédelmi célok elősegítése érdekében teremtsen meg az intézményi és pénzügyi feltételeit az épületenergetikai beruházások hatékony és koordinált finanszírozásának kiemelten a közfeladatot ellátó intézmények esetében;

l) azonosítsa az éghajlatváltozási kockázatkezeléssel összefüggő K+F+I feladatokat, gondoskodik azok végrehajtásáról;

m) ösztönözze a klímaváltozással kapcsolatos szemléletformálási tevékenységek eredményes megvalósítását;

n) módosítsa a tervek és programok stratégiai környezeti vizsgálati folyamatára vonatkozást szabályozást olyan módon, hogy a vizsgálati szempontok kiegészüljenek a klímaváltozásra gyakorolt hatások, valamint a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás mértékének és jellegének megítélésével.

4. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

5. Hatályát veszti a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiáról szóló 29/2008. (III.20.) OGY határozat.

INDOKOLÁS

Az éghajlatváltozás hatásai elleni sikeres fellépés kulcsa az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére, valamint a klímaváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló egységes szempontrendszer kialakítása, valamint annak integrálása az ágazati és területi tervezési, döntési, valamint végrehajtási mechanizmusokba. E célok megvalósítását a különböző szakterületeket, területi szinteket képviselő szakemberek és döntéshozók közötti együttműködést elősegítő, annak alapjait megteremtő Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia és az annak végrehajtását szolgáló Éghajlatváltozási Cselekvési Terv teszi lehetővé.

A 2008-2025 időszakra vonatkozóan az Országgyűlés 2008 márciusában fogadta el az akkori Kormány által beterjesztett "Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia" című dokumentumot [29/2008. (III. 20.) OGY határozat]. Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény 3. § (2) bekezdése értelmében a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiát ötévente felülvizsgálja. Tekintettel arra, hogy a hatályos Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiát a Kormány 29/2008 (III. 20.) OGY határozatával 2008-ban fogadta el az Országgyűlés, annak felülvizsgálata 2013-ban vált esedékessé. A 2007. évi LX. törvény 2013. január 1-jétől hatályba lépett módosítása újraszabályozta a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia tartalmi követelményeit, aminek következtében a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia hatályos verziója jelentős átdolgozást igényelt. Az új Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – magában foglalja:

- az éghajlatváltozás várható magyarországi hatásainak, természeti és társadalmi-gazdasági következményeinek, valamint az ökoszisztémák és az ágazatok éghajlati sérülékenységeinek értékelését;
- az üvegházhatású gázok kibocsátásának 2050-ig tartó csökkentésére vonatkozó célokat, prioritásokat és cselekvési irányokat tartalmazó Hazai Dekarbonizációs Útitervet;
- a Nemzeti Alkalmazkodási Stratégiát, amelynek fő célja az éghajlatváltozással és a klímabiztonsággal összefüggő kockázatok megelőzése és a károk mérséklése;
- az éghajlatváltozás megelőzését, valamint az éghajlatváltozásra való felkészülést és alkalmazkodást szolgáló szemléletformálási tevékenységek célrendszerét.

Az új Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia a 2014 és 2025 közötti időszakra állapít meg célkitűzéseket. Azok végrehajtásához azonban nélkülözhetetlen a célok eléréséhez szükséges konkrét feladatok részletes bemutatását és alátámasztását ismertető, rövid távú szakpolitikai terv. Az e szerepet betöltő Éghajlatváltozási Cselekvési Terv elkészítésére a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiát elfogadó OGY határozat ad majd felhatalmazást.

A Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia végrehajtásának ellenőrzése, valamint a kitűzött célok teljesülésének megítélése érdekében létre kell hozni a stratégia ellenőrző és értékelési rendszerét, valamint gondoskodni kell az éghajlatváltozással kapcsolatos információk előállításáról, frissítéséről. A klímaváltozással kapcsolatos szempontrendszer ágazati, területi, illetve helyi politikai döntéshozatalba történő integrálása, valamint a szükséges finanszírozási források hatékony koordinációja alapfeltételei a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia céljai megvalósításának. Mindezek szükségességét, valamint megvalósításuk fő irányait a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia, valamint az azt elfogadó OGY határozat rögzíti.

